

PRAVNI OKVIR

U pogledu oblasti koje obrađuje deo Bele knjige koji se bavi pravnim okvirom generalno, u proteklom periodu postoji određeni zakonodavni pomak odnosno doneto je par novih zakona koji se mogu smatrati korakom napred u relevantnim oblastima (i pored utiska da je u najskorijem periodu zakonodavna aktivnost usporila, imajući vidu formiranje nove Vlade).

U pogledu noviteta, donet je novi Zakon o zaštiti potrošača kojim je napravljen značajan pomak iz perspektive rešavanja potrošačkih sporova. Novim zakonskim rešenjima, uveden je mehanizam za vansudsko rešavanje potrošačkih sporova koji adekvatno funkcioniše u praksi za razliku od prethodnih rešenja. Takođe, novi Zakon o poslovnoj tajni predstavlja primetno poboljšanje – novi Zakon preciznije određuje različita pitanja, više se bavi zaštitom poslovne tajne iz ugla zaštite intelektualne svojine i predstavlja još veće usklađivanje sa EU propisima. Vredno je i spomenuti da su, kada je uopšteno govoreći u pitanju zakonodavni napredak, doneti bitni novi zakoni i u drugim oblastima koje pokriva Bela knjiga (kao što su Zakon o korišćenju obnovljivih izvora energije i Zakon o tržištu kapitala).

Bez obzira na pomenutu zakonodavnu aktivnost, potrebno je da se u raznim dodatnim oblastima donesu novi zakoni, kao što je slučaj sa novim zakonom o zaštiti konkurencije. Naravno, u istom smislu, neophodno je i da se nastavi sa poboljšavanjem postojećih propisa, kao što su zakoni koji se bave zaštitom podataka o ličnosti, parničnim i stečajnim postupkom, deviznim poslovanjem, itd. S tim u vezi, potrebno je istaći i da je u skorijem periodu bilo određenih zakonskih izmena koje nisu zapravo doprinele zaštiti investitora i pravnoj sigurnosti – dobar primer za to je jedna od izmena Zakona o privrednim društvima (kao jednog od „glavnih i krovnih“ zakona) kojom se dovodi u pitanje

pouzdanje u javni registar (APR) od strane investitora u slučaju kupovine kompanija tj. udela u kompanijama.

Generalno je potrebno napomenuti da se u Srbiji konstantno donose i menjaju zakoni kako bi se domaći regulatorni okvir harmonizovao sa EU regulatornim okvirom. Ipak, i pored toga, deluje da postoji dosta prostora za napredak i unapređenje kada je u pitanju sprovođenje (novih) zakonskih odredbi, na čemu će pravni odbor FIC-a, zajedno sa svim svojim partnerima, nastaviti da radi. U tom smislu, potrebno je da:

- postoji uniformnija praksa srpskih sudova, kao i uopšteno veća efikasnost pravosuđa i regulatornih organa. Iako su uloženi određeni naponi, trajanje sudskih postupaka je i dalje jedan od najvećih problema u pogledu stvaranja povoljnije klime za investitore;
- se više radi i obezbede dodatna sredstva u pogledu usavršavanja organa i stvaranja adekvatnih mehanizama za sprovođenje zakona, imajući u vidu veliki broj novih i specifičnih oblasti koje su bitne u poslovnom okruženju (kao što je slučaj na primer sa pravom zaštite konkurencije ili zaštitom prava intelektualne svojine).
- se uloži više napora u edukaciju javnosti o zakonskim odredbama i dostupnim opcijama (primera radi, potrošače i potencijalne uzbunjivače);
- se omoguće praktičnije opcije za sprovođenje različitih zakonskih rešenja (kao što bi bio slučaj sa uvođenjem „stranih“ elektronskih potpisa, što bi značajno olakšalo poslovanje u Srbiji).